

22.3. 2026

PIATA PÔSTNA NEDEĽA

Pondelok 23.3.	féria	Podhradová	18:00	ZBP pre Ruženku
		Rozália	16:00	+ Mária
Utorok 24.3.	féria	Podhradová	18:00	+ Anna a Ján
		Rozália	16:00	Za nenarodené dieťa – Klára
Streda 25.3.	Zvestovanie Pána slávnosť	Podhradová	18:00	+ Marián a Martina
		Rozália	16:00	Za uzdravenie Mateja a Juraja
Štvrtok 26.3.	féria	Podhradová	18:00	+ Anna, Mária, Jolika, Anka
		Rozália	16:00	+ Andrej, Žofia
Piatok 27.3.	féria	Podhradová	18:00	ZBP pre Máriu
		Rozália	16:00	+ Gejza
Sobota 28.3.	Sv. omša s nedelňou platnosťou	Podhradová	18:00	+ Helena, Štefan, Alžbeta, Jozef
Nedeľa 29.3.	PALMOVÁ NEDEĽA, čiže NEDEĽA UTRPENIA PÁNA	Podhradová	8:00	+ Ján (nedožítých 100 rokov)
			9:00	ZBP pre Ľubicu 80 rokov života
			10:00	+ Richard
		Horný Bankov	14:15	
		Rozália	15:15	+ Helena a Ján

Apoštol

Informačný list

IX.ročník/12/2026

Rímskokatolíckej farnosti sv. Ondreja, Košice

Dobrovoľný príspevok

22.3. 2026

PIATA PÔSTNA NEDEĽA

Zvyk zahaľovať Kríž

Na prvý pohľad sa zdá nezmyselné zahaľiť niečo, čo naďalej zostáva na svojom mieste. Prečo Rímskokatolícka cirkev v závere veľkopôstneho obdobia zahaľuje kríž?

Jednou z odpovedí je dôležitý paradox. Prekrytie navodzujúcej dojem vzdialenosti, ktorá chce posilniť vnímanie blízkosti. Zámerné zahalenie zvyšuje pozornosť voči tomu, čo je dočasne nedostupné. Neprítomnosť vedie k túžbe, opätovnému stretnutiu sa a k obnovenému nadšeniu a aktivite.

Interakcia s neviditeľným je známa aj z Biblie: horiaci ker, z ktorého Boh hovorí „neviditeľne“, a predsa ho možno zažiť – je taký prítomný, že si Mojžiš musí zakryť tvár a zároveň vyzuť sandále kvôli svätej pôde; oblak pri Premenení Pána, ktorý umožňuje oslovenie Boha bez toho, aby ho apoštoli videli.

V samotnej liturgii je to kadidlo, ktoré nechce len osloviť zmysly, ale v samotnom oblaku dymu na chvíľu aspoň čiastočne ukryje ľudí alebo predmety pred zrakom ostatných. Poznáme prax v liturgii dotýkať sa posvätných vecí, ako je monštrancia s Najsvätejšou sviatosťou alebo biskupské pontifikály, iba veľom, a to nielen pre ich materiálnu, ale predovšetkým pre ich duchovnú vzácnosť. Tým sa zabráni priamemu kontaktu – v tomto prípade nie s očami, ale s holými rukami –, a vytvorí sa

vzdialenosť, ktorá chráni a skrýva.

Obdobne v hudbe ticho často vytvára viac napätia ako ten najhlasnejší zvuk. V literatúre získava nevyslovená myšlienka silu, pretože ponecháva priestor na interpretáciu. V architektúre môže zámerne prázdny priestor upriamiť pozornosť na to, čo je podstatné.

Od Piatej pôstnej nedele, predtým známej ako Smrtná nedeľa, Pašiová nedeľa či Nedeľa umučenia, sú v kostoloch zahalené kríže, zatvorené krídlové oltáre, dokonca na niektorých miestach sú zakryté aj obrazy Ježiša. Výrazná pašiová zbožnosť, ktorá sa ďalej rozvíjala v stredoveku, vyústila do koncepčného predĺženia Veľkého týždňa, ktorý tak začínal už Piatou pôstnou nedeľou. Biblické a liturgické texty sa pri tom zameriavajú na Ježišovu smrť a zmŕtvychvstanie. Dva týždne pred Veľkou nocou sú časom prípravy spoločenstva veriacich na slávenie veľkonočného tajomstva prostredníctvom evanjeliových textov. Kým texty sprítomňujú ľudskému uchu kríž, zakrývanie až do Veľkej noci zakrýva pred očami toto centrálné posolstvo. Práve toto napätie, ktoré vzniká pri stiahnutí sa, privádza skryté do pozornosti spôsobom, ktorý by inak nebol možný. Je to pôst očí, ktorý pozýva k novým otázkam. Pripomína sa nám, že mnohé veci v živote nie sú priamo hmatateľné a uchopiteľné.

Farár : JCDr. Marek Ondrej, PhD.

prokurátor, advokát Apoštolského Tribunálu Rímskej Roty

Kaplán : ThLic. Roman Haško, PhD.

Duchovný otec : doc.ThDr.Radoslav Lojan, PhD.

Dekan Teologickej fakulty v Košiciach

Cesta pod Hradovou III/3037, 040 01, Košice

PO - PIA : od 16:45 - do 17:15

0948 29 06 07, www.svondreja.sk

farnostsvondreja@gmail.com

Farská kancelária

Pastoračného centra

SK49 0900 0000 0050 4443 9501

Milodar je možné

poslať na účet

Farnosti sv. Ondreja, apoštola

SK43 0900 0000 0050 4444 0094

Bankový účet Kaplnky sv. Rozálie

SK17 0900 0000 0051 1082 0766

Horný Bankov

SK19 0900 0000 0051 1082 1603

Na pomoc pre ukrajinských utečencov SK76 0900 0000 0051 6482 2126

Až v liturgii Piatku utrpenia Pána sa v osobitnom obrade kríž po kúskoch odhaľuje a uctieva. Ak sprievod so zahaleným krížom prechádza od vchodu do chrámu k svätyni, zahaľujúce plátno na troch stanovištiach postupne pôsobivo padá za spevu „Hľa, drevo kríža, na ktorom zomrel Spasiteľ sveta“ a kríž sa napokon stáva opäť viditeľným.

Jedna z možných príčin tohto zvyku zahaľovania kríža súvisí s pribúdajúcim počtom takzvaných víťazných krížov v stredoveku. V tomto období vznikali monumentálne kríže, ktoré vyjadrovali víťazstvo Krista nad smrťou na tróne kríža. Tomu zodpovedalo bohaté zdobenie krížov ornamentami, drahými kameňmi a zlatom. Prikrývanie krížov tak slúžilo na dočasné zakrytie tejto veľkonočnej nádhery, aby upriamilo pozornosť na utrpenie a tak v konečnom dôsledku urobilo veľkonočnú radosť ešte intenzívnejšou. Koncom 13.

Pane Ježišu Kriste,

ty sa nám v týchto dňoch akoby skrývaš, a predsa si bližšie než kedykoľvek predtým. Keď naše oči nevidia tvoj kríž, prebúdzať v nás hlbšiu túžbu po tebe. Uč nás hľadať tá v tichu, v neviditeľnom, v tom, čo sa nedá uchopiť. Ako Mojžiš pred tajomstvom horiaceho kra, aj my stojíme pred tebou s úctou a bážňou. Zahaľ naše pýchy, naše istoty a naše predstavy, aby sme ťa mohli prijať takého, aký si. Daj, aby tento „pôst očí“ očistil naše srdcia, aby sme ťa na Veľký piatok znova spoznali v kríži a na Veľkú noc s radosťou uvideli v sláve.

*Pane, keď sa kríž znovu odhalí, daj, aby sa odhalilo aj naše srdce pre teba.
Amen.*

FARSKÉ OZNAMY

- Spovedanie: v **pondelok, utorok** od 17:15, vo **štvrtok a v sobotu** od 17:30.
- Adorácia: **pondelok, utorok** od 17:15, vo **štvrtok** po sv. omši do 19:00.
- V utorok o 18:00 sa uskutoční sv. omša a po nej stretnutie pre birmovancov.
- V **piatok** o 17:30 sa uskutoční pobožnosť Krížovej cesty, rozpis nájdete vo Farskom liste. Ďakujeme vopred za Vašu pomoc a spoluprácu.
- **Farská kancelária je otvorená od pondelka do piatka od 16:45**
- **Zapálme sviečku a modlime sa vzájomne aj jeden za druhého.** Pripravili sme pre Vás Veľkonočné paškály – sviece, ktoré môžete použiť na Veľkonočnú vigíliu alebo už počas pôstneho, či veľkonočného obdobia. Veľkonočná svieca symbolizuje víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou a svetla nad tmou. V tomto roku modlitby sa môžeme modliť úprimnejšie, a zapáliť pri tom túto sviecu. Máme spoločný farský úmysel, že modlitbou pri zapálenej svieci sa nemodlíme len na naše úmysly, ale aj na úmysly tých, ktorí sa modlia taktiež pri tejto zapálenej svieci. Takto sa naše modlitby spoja, aj napriek tomu, že každý sme vo svojom dome. Milodarom 5 €/kus podporíte výstavbu Pastoračného centra.

storočia biskup William Durand z Mende v južnom Francúzsku vysvetlil zvyk zahaľovania kríža tým, že Kristus skryl svoje božstvo. Odkazoval pritom na text, ktorý sa číta dnes vo štvrtok Piateho týždňa Veľkého pôstu: „Ale Ježiš sa skryl.“ (Jn 8,59)

Vo vrcholnom a neskorom stredoveku sa vyobrazenia kríža menili. Najmä gotické obdobie prinieslo pôsobivé, niekedy až realistické zobrazenia utrpenia na kríži. Zatiaľ čo charakter víťazstva ustúpil a utrpenie, bolesť a smrť sa stali viditeľnejšími, tradícia zahaľovania zostala. Zahaľovanie krížov má teda viacero rozmerov. Okrem roviny náboženskej a umeleckej zohrávajú svoju úlohu aj psychologické motívy. Keď niečo zmizne, začne sa to vedomejšie vnímať; keď sa niečo odhalí, objaví sa to v novom svetle. Napätie medzi viditeľnosťou a skrytosťou, medzi hmatateľným a tajomným je to, čo tomuto úkonu prepožičiava výpovednú silu.

V piatok o 17:00 sa uskutoční stretnutie pre prvoprijímajúce deti, o 17:30 pobožnosť Krížovej cesty pre deti a potom detská svätá omša. Srdečne pozývame všetky deti.

JARNÉ UPRAŤOVANIE KOSTOLA

V sobotu 28. marca pozývame všetkých ochotných farníkov a farničky na spoločné upratovanie nášho chrámu a jeho okolia pred veľkonočnými sviatkami. **Začiatok je o 9:00 hod.** Tešíme sa na spoločný čas, ktorý nie je len o práci, ale aj o spojení sa pre spoločné dobro, o budovaní spoločenstva a vzájomných vzťahov.

Predveľkonočné spovedanie

Na budúcu nedeľu, 29.3.2026 bude predveľkonočná spoveď od 16:00 do 17:00.

Chorých na predveľkonočnú spoveď môžete nahlásiť do nedele 29.3.2026, navštívime ich v pondelok vo Svätom týždni 30.3.2026 dopoludnia.

Mohlo by vás zaujímať

EUCCHARISTICKÁ REŤAZ

V utorok 24. 3. vás pozývame do Dómu sv. Alžbety na modlitbu večeraďa a sv. omša za obete vojny a za vyprosenie pokoja na Ukrajine a vo Svätej zemi, na Blízkom východe i na celom svete. Modlitba večeraďa začne o 17:00 hod a sv. omša o 18:00 hod.

VOLEJBALOVÝ TURNAJ MLÁDEŽE

V sobotu 25. apríla 2026 organizuje Arcidiecézne centrum pre mládež Volejbalový turnaj mládeže Košickej arcidiecézy v Košiciach. Súťažiť sa bude v troch vekových zmiešaných kategóriách chlapci a dievčatá od 10 do 30 rokov. Jeho cieľom je vytvoriť priestor pre stretnutie mladých ľudí pri zmysluplných aktivitách,

kde môžu zároveň nadväzovať vzťahy a aj takýmto spôsobom prostredníctvom dodržiavania pravidiel a tímovej spolupráce formovať svoju osobnosť. Turnaj sa bude odohrávať vo viacerých telocvičniach pre každú kategóriu zvlášť. Všetky informácie ku konkrétnej kategórii nájdete v prihlasovacom formulári. Viac info na acmko.sk.

NÁRODNÉ STRETNUTIE MLÁDEŽE

Rada pre mládež a univerzity KBS pozýva všetkých mladých na Národné stretnutie mládeže P26, ktoré sa uskutoční od 31. júla do 2. Augusta v Poprade. Prihlasovanie pre mladých vo veku 14 – 35 rokov je už spustené, viac informácií nájdete na www.narodnestretnutiemladeze.sk.

Veľmi ďakujeme všetkým darcom, ktorí finančne podporujú našu farnosť a Pastoračné centrum!